

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

KE-02.1711.1.2022.WB

Kraków 2 LUT 2024

Pani
Magdalena Nowak – Obrzut
Dyrektor
Zarządu Dróg Miasta Krakowa

Wystąpienie pokontrolne

Podmiot kontrolowany: Zarząd Dróg Miasta Krakowa.
Przedmiot kontroli: tworzenie taboru i wykorzystanie osobowych samochodów służbowych.
Termin przeprowadzenia kontroli: 14.01.2022 r. - 08.04.2022 r.

Niniejszą kontrolą objęte zostały zagadnienia dotyczące sposobu tworzenia taboru i wykorzystania osobowych samochodów służbowych, a w szczególności:

1. aktualny stan posiadanego taboru osobowych samochodów służbowych, z uwzględnieniem zmian, jakie w tym zakresie zachodziły w latach 2019-2022, do dnia zakończenia kontroli i formy prawnej nabycia samochodów,
2. koszty nabycia samochodów i systemów niezbędnych do ich obsługi,
3. koszty użytkowania samochodów poniesione w latach 2019-2021,
4. regulacje wewnętrzne dotyczące zasad korzystania z osobowych samochodów służbowych,
5. zakres i prawidłowość prowadzenia dokumentacji związanej z użytkowaniem osobowych samochodów służbowych.

Wyniki przedmiotowej kontroli zostały przedstawione w protokole z 28.10.2022 r., do którego Kontrolowany nie wniósł zastrzeżeń.

I. Ocena działalności kontrolowanej jednostki:

Zarząd Dróg Miasta Krakowa (ZDMK) wykazał łącznie 59 pojazdów samochodowych, w tym 7 ciężarowych, jakimi dysponował w latach 2019-2022. W kontrolowanym okresie jednostka zarówno nabywała, jak i zbywała samochody, stąd liczba posiadanych pojazdów w poszczególnych latach była zmienna. Osiem samochodów zostało wycofanych z użytku – 1 samochód został zezłomowany w dniu 26.04.2021 r., a 7 samochodów w dniu 09.02.2022 r.

Na dzień zakończenia kontroli ZDMK posiadał 51 samochodów, w tym 7 ciężarowych i 7 elektrycznych, z których 44 stanowiły własność jednostki, a 7 pojazdów elektrycznych było

wynajmowanych. ZDMK jest członkiem Grupy Zakupowej „Elektromobilność dla GMK”, której liderem jest KHK, w ramach której pozyskuje w formie najmu pojazdy elektryczne.

Sześć samochodów zostało przez ZDMK przejętych od Miejskiej Infrastruktury Sp. z o.o. w likwidacji z dniem 04.01.2021 r. Najpierw były użytkowane na podstawie umowy najmu z 25.02.2021 r., a następnie Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 22 grudnia 2021 r. zostały ZDMK przekazane nieodpłatnie.

W związku z tym, że przygotowany przez Kontrolowanego wykaz samochodów, był powiązany z kosztami ich utrzymania, nie dokonano z nich wyłączenia pojazdów ciężarowych.

Ustalono, że ogółem koszty związane z eksploatacją i obsługą osobowych samochodów służbowych oraz ciężarowych (koszty rzeczowe i osobowe) w kontrolowanym okresie, tj. w latach 2019-2021 wyniosły odpowiednio: 974 790,14 zł, 957 006,41 zł, 1 215 683,50 zł.

W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentacji związanej z eksploatacją 56 samochodów (dla trzech samochodów Kontrolowany nie podał przebiegu) w 2021 roku, ustalono, co następuje:

- roczne przebiegi samochodów wyniosły od 585 km do 13 730 km, przy czym tylko 6 samochodów było eksploatowanych powyżej 10 000 km,
- ilość dni eksploatacji pojazdów wyliczona na podstawie kart drogowych 9 z 10 losowo wybranych samochodów (dla 1 samochodu z tej grupy w ogóle nie była prowadzona ewidencja) wyniosła od 34 do 220 dni (na 252 dni robocze przypadające w 2021 roku), przy czym tylko 1 samochód był eksploatowany powyżej 200 dni, natomiast trzy poniżej 100 dni,
- średni koszt przejazdu jednego kilometra, wyliczony w oparciu o poniesione przez jednostkę koszty rzeczowe wyniósł 2,40 zł, a z uwzględnieniem kosztów osobowych 3,88 zł, co może być obarczone błędem, ponieważ Kontrolowany nie podał przebiegu dla trzech samochodów eksploatowanych w 2021 roku z powodu m.in. nierozliczenia się przez pracowników, którym powierzono do użytkowania samochody z wydanych kart drogowych. Świadczy to o braku należytego nadzoru nad eksploatacją samochodów ze strony pracowników Działu Administracji ZDMK. Stan przebiegu samochodów służbowych i sposób ich użytkowania powinien być na bieżąco kontrolowany i znany pracownikom tego Działu.

Podsumowując, do wyliczenia średniego kosztu przejazdu 1 km w 2021 roku przyjęte zostały wartości przebiegu 56 samochodów wynikające z prowadzonych dla tych pojazdów kart drogowych oraz uśrednione przebiegi dla pozostałych trzech pojazdów.

Stwierdzono ponadto, że Kontrolowany w przyjętych Zarządzeniem nr 85/2019 Dyrektora ZDMK z 3 czerwca 2019 r. „Zasadach korzystania z taboru samochodowego Zarządu Dróg Miasta Krakowa” nie zawarł postanowień dotyczących miejsca postoju samochodów służbowych po zakończeniu ich użytkowania. Kontrolowany podał, że miejscami wyznaczonymi do parkowania samochodów służbowych ZDMK są parkingi umiejscowione przy budynku przy ul. Centralnej 53 oraz ul. Centralnej 41a (samochody pozostające w dyspozycji Działu Utrzymania Infrastruktury Torowej i Energetycznej), natomiast 3 samochody posiadały odrębną zgodę Dyrektora ZDMK na ich parkowanie w miejscu zamieszkania poszczególnych pracowników ZDMK.

Stosowane przez Kontrolowanego karty drogowe na druku SM 101 nie zawierały miejsca na dokonanie wpisu, jaki był cel wyjazdu służbowego.

- Ponadto w wyniku kontroli ewidencji przebiegu pojazdów samochodowych stwierdzono, że:
- część odręcznych wpisów w kartach drogowych jest nieczytelna,

- nie były przestrzegane terminy obowiązkowych tankowań pojazdów i rozliczania kart drogowych,
- brak było wpisów pracowników Działu Administracji w kartach drogowych o przeprowadzaniu bieżących kontroli stanu paliwa, stanu licznika, przebiegu kilometrów poszczególnych samochodów.

II. Zalecenia:

1. Dokonać przeglądu posiadanego taboru samochodowego i dostosować ilość i rodzaj pojazdów samochodowych do faktycznych potrzeb jednostki, kierując się zasadami wyrażonymi w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ oraz udokumentować proces przeprowadzonej analizy w tym zakresie.

Przeglądy taboru samochodowego przeprowadzać cyklicznie, minimum raz na pół roku.

Przeprowadzając przeglądy, analizą należy objąć w szczególności następujące aspekty:

- stan techniczny pojazdów i stopień ich zużycia,
- koszty utrzymania samochodów, w tym koszty serwisowania, napraw i ubezpieczenia,
- częstotliwość korzystania z danego pojazdu.

Pojazdy zbędne dla potrzeb jednostki należy bezzwłocznie odpowiednio zagospodarować, tj. dokonać ich sprzedaży, przekazać do użytkowania innym MJO lub UMK albo dokonać ich utylizacji.

2. Z uwagi na przypadki rażąco niskiego przebiegu bądź nikłego wykorzystywania (pod względem dni roboczych) samochodów na bieżąco monitorować proces eksploatacji pojazdów samochodowych i podejmować adekwatne działania zapewniające maksymalny poziom ich wykorzystania, tak aby każdy samochód osiągnął:

- roczny przebieg powyżej 10 000 km,
- stopień wykorzystania powyżej 200 dni roboczych przypadających w danym roku kalendarzowym.

W przypadku samochodów elektrycznych należy dążyć do maksymalnego wykorzystania limitów kilometrów przewidzianych w umowie najmu.

3. Racjonalnie planować zapotrzebowanie na nowe pojazdy samochodowe, z uwzględnieniem faktycznych potrzeb jednostki oraz wymogów ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych². Nabycie nowego samochodu każdorazowo musi być uzasadnione szczególną potrzebą jednostki i poprzedzone udokumentowaną analizą, z której wynikać będzie, że każdy posiadany przez jednostkę samochód jest wykorzystywany na maksymalnym poziomie.
4. Dążyć do wyeliminowania działań polegających na przewozie przez osobę zatrudnioną na stanowisku kierowcy pracowników merytorycznych w miejsca wykonywania przez nich obowiązków służbowych. Pojazdy przekazywać do obsługi pracownikom w celu efektywnej realizacji obowiązków jednostki, tj. np. kurierowi do przewozu poczty, bądź pracownikom merytorycznym do sprawnego przemieszczania się w oddalone od siedziby jednostki miejsca wykonania konkretnych obowiązków służbowych.

¹ „Wydatki publiczne powinny być dokonywane:

- 1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
 - a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
- 2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- 3) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań”.

² Ustawa z dnia 11.01.2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

5. Rozważyć wprowadzenie elektronicznego systemu rezerwacji pojazdu.
6. Powierzać pracownikom samochody służbowe wyłącznie w celu efektywnej realizacji danego zadania i dokumentować celowość wyjazdu służbowego dokonując odpowiednich wpisów w prowadzonej ewidencji przebiegu pojazdu.
7. W Regulaminie korzystania z taboru samochodowego wprowadzić regulację wskazującą miejsce postoju samochodów służbowych po zakończeniu ich użytkowania. Zgodę na parkowanie samochodu po zakończonym dniu pracy, w innym miejscu niż parking przy siedzibie ZDMK, wyrażać wyłącznie w przypadku uzasadnionej, szczególnej potrzeby pracodawcy.
8. Rzetelnie i starannie prowadzić ewidencję eksploatacji wszystkich samochodów osobowych, w szczególności:
 - dostosować wzór karty drogowej pojazdu, tak aby można było w niej odnotowywać cel wyjazdu służbowego,
 - dokonywać czytelnych wpisów,
 - wypełniać wszystkie rubryki przewidziane w stosowanych drukach.
9. Analizować trasy wyjazdów zapisane w systemie GPS pod kątem ich zgodności z wydanymi poleceniami służbowymi w tym zakresie, a w przypadku stwierdzonych odstępstw, podejmować odpowiednie działania dyscyplinujące.
10. Wzmocnić nadzór nad poprawnością prowadzenia dokumentacji związanej z użytkowaniem pojazdów samochodowych.

III. Osoby odpowiedzialne za realizację zaleceń pokontrolnych:

Zalecenia nr 1 - 10: Pani Magdalena Nowak – Obrzut, Dyrektor Zarządu Dróg Miasta Krakowa.

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych:

Zalecenia nr 2 – 6 i 8-10: od zaraz.

Zalecenia 1 i 7: do 8 marca 2024 r.

V. Termin sporządzenia sprawozdania z realizacji zaleceń pokontrolnych:

Zalecenia nr 1 - 10: do 15 marca 2024 r.

Pouczenie:

Zgodnie z § 17 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania kontroli organizacyjno-prawnej przez Wydział Kontroli Wewnętrznej i Ewidencji Mienia UMK (zarządzenie Nr 173/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 29 stycznia 2019 r.) jednostki, w stosunku do których sformułowane zostały zalecenia pokontrolne obowiązane są do sporządzenia sprawozdania z realizacji tych zaleceń w terminie określonym w pkt. V wystąpienia pokontrolnego i przekazanie go do Wydziału Kontroli Wewnętrznej i Ewidencji Mienia. Sprawozdanie powinno zawierać odniesienie do każdego ze sformułowanych zaleceń pokontrolnych, wraz z podaniem terminu i sposobu jego realizacji.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Janek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat,
2. aa.

Do wiadomości:

Pan Andrzej Kulig – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Społecznej i Komunalnej.